

Kohtuasi C-23/20**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

17. jaanuar 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Klagenævnet for Udbud (riigihangete vaidlustuskomisjon, Taani)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

16. jaanuar 2020

Kaebaja:

Simonsen & Weel A/S

Vastustajad:

Region Nordjylland (Põhja-Jüütimaa piirkond) ja Region Syddanmark (Lõuna-Taani piirkond)

Põhikohtuasja ese

Klagenævnet for Udbud (riigihangete vaidlustuskomisjon, Taani) arutab äriühingu Simonsen & Weel A/S kaebust Region Nordjyllandi (Põhja-Jüütimaa piirkond, Taani) ja Region Syddanmarki (Lõuna-Taani piirkond, Taani) vastu seoses nõudega viidata hanketeates hankega seotud raamlepingu alusel toimuvate tarnete eeldatavale kogusele ja/või eeldatavale maksumusele või teise võimalusena maksimaalsele kogusele ja/või maksimaalsele maksumusele.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Direktiivi 2014/24 (hankedirektiiv) ja direktiivi 92/13 (õiguskaitsevahendite ülddirektiiv) tõlgendamine, lähtudes Euroopa Kohtu otsusest kohtuasjas C-216/17, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust ja Coopservice.

Õiguslik alus: ERTL artikkel 267.

Eelotsuse küsimused

1. Kas [direktiivi 2014/24] artikli 18 lõikes 1 ja [direktiivi 2014/24] artiklis 49 sätestatud võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtteid, tõlgendatuna koos direktiivi 2014/24 V lisa C osa punkti 7 ja punkti 10 alapunktiga a, tuleb tõlgendada nii, et hanketeade peab sellisel juhul nagu käesolev sisaldama teavet hankega seotud raamlepingu alusel toimuvate tarnete eeldatava koguse ja/või eeldatava maksumuse kohta?

Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, soovitakse Euroopa Kohtult teada, kas eespool nimetatud sätteid tuleb tõlgendada nii, et see teave tuleb esitada raamlepingu a) kui terviku suhtes ja/või b) esialgse hankija suhtes, kes on väljendanud tahet sõlmida leping, tuginedes pakkumuse esitamise ettepanekule (käesoleval juhul Põhja-Jüütimaa piirkond) ja/või c) esialgse hankija suhtes, kes on üksnes väitnud, et ta osaleb ühe valikuvõimalusena (käesoleval juhul Lõuna-Taani piirkond).

2. Kas [direktiivi 2014/24] artikli 18 lõikes 1 ja [direktiivi 2014/24] artiklites 33 ja 49 sätestatud võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtteid, tõlgendatuna koos direktiivi 2014/24 V lisa C osa punkti 7 ja punkti 10 alapunktiga a, tuleb tõlgendada nii, et hanketeates või tehnilises kirjelduses peab olema määratud hankega seotud raamlepingu alusel toimuvate tarnete maksimaalne kogus ja/või maksimaalne maksumus, nii et asjassepuutuv raamleping kaotab selle ülempiiri saavutamisel oma kehtivuse?

Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, soovitakse Euroopa Kohtult teada, kas eespool nimetatud sätteid tuleb tõlgendada nii, et eespool nimetatud ülempiir tuleb esitada raamlepingu a) kui terviku suhtes ja/või b) esialgse hankija suhtes, kes on väljendanud tahet sõlmida leping, tuginedes pakkumuse esitamise ettepanekule (käesoleval juhul Põhja-Jüütimaa piirkond) ja/või c) esialgse hankija suhtes, kes on üksnes väitnud, et ta osaleb ühe valikuvõimalusena (käesoleval juhul Lõuna-Taani piirkond).

Kui vastus esimesele ja/või teisele küsimusele on jaatav, soovitakse, et Euroopa Kohus vastaks – niivõrd, kui see on nende vastuste sisu suhtes asjassepuutuv – järgmisele küsimusele:

3. Kas [direktiivi 92/13] artikli 2d lõike 1 punkti a tõlgendatuna koos [direktiivi 2014/24] artiklitega 33 ja 49 ning direktiivi 2014/24 V lisa C osa punktiga 7 ja punkti 10 alapunktiga a, tuleb tõlgendada nii, et tingimus, mille kohaselt „on tellija sõlminud lepingu ilma teate eelneva avaldamiseta Euroopa Liidu Teatajas“ hõlmab sellist olukorda nagu käesolev, kus hankija on seoses kavandatava raamlepinguga avaldanud hanketeate Euroopa Liidu Teatajas, kuid
 - (a) hanketeade ei vasta tingimusele esitada hankega seotud raamlepingu alusel toimuvate tarnete eeldatav kogus ja/või eeldatav maksumus, sest vastav hinnang on esitatud tehnilises kirjelduses ja

- (b) hankija on rikkunud nõuet esitada hanketeates või tehnilises kirjelduses hankega seotud raamlepingu alusel toimuvate tarnete maksimaalne kogus ja/või maksimaalne maksumus?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT 2004, L 134, lk 114; ELT eriväljaanne 06/07, lk 132, edaspidi „2004. aasta hankedirektiiv“).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2014, L 94, lk 65) (edaspidi „hankedirektiiv“), põhjendused 59–61, artikli 2 lõike 1 punkt 5, artikli 4 lõige 5, artikli 18 lõige 1, artikli 33 lõiked 1 ja 3 ning artikkel 49; V lisa C osa punktid 2, 5, 7 ja 8 ning punkti 10 alapunkt a.

Nõukogu 25. veebruari 1992. aasta direktiiv 92/13/EMÜ veevarustus-, energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonisektoris tegutsevate üksuste hankemenetlusi käsitlevate ühenduse eeskirjade kohaldamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT 1992, L 76, lk 14; ELT eriväljaanne 06/03, lk 127) (edaspidi „õiguskaitsevahendite ülddirektiiv“), muudetud redaktsioonis; artikli 2d lõige 1.

Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika: 19. detsembri 2018. aasta otsus kohtuasjas C-216/17, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato – Antitrust ja Coopservice (EU:C:2018:1034); punktid 57–69 ja resolutsioon.

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

30. aprilli 2019. aasta hanketeade nr 2019/S 086-205406, mis puudutab Põhja-Jüütima piirkonna jaoks üheainsa ettevõtjaga neljaks aastaks sõlmitavat raamlepingut, et osta sondikomplekte koduhooldusel viibivatele patsientidele ja asutustele (edaspidi „hanketeade“).

Riigihankeseadus (Udbudsloven, lov nr. 1564 af 15. december 2015; hilisemate muudatustega arvestavas redaktsioonis), millega võetakse hankedirektiiv Taani õigusesse üle; § 2, § 56 ja § 128 lõige 2.

Riigihangete vaidlustuskomisjoni seadus (Lov om klagenævnet for udbud, lov nr. 492 af 12. maj 2010); § 17 lõike 1 punkt 1, millega muu hulgas võetakse Taani õigusesse üle õiguskaitsevahendite ülddirektiiv.

Seoses eespool nimetatud Taani õigusaktide sisuga leidis riigihangete vaidlustuskomisjon, et tema hinnangul võib ja tuleb neid sätteid tõlgendada

kooskõlas hankedirektiivi ja õiguskaitsevahendite ülddirektiivi alussätetega, mille ülevõtmiseks nad on mõeldud.

Faktiliste asjaolude ja riigihangete vaidlustuskomisjoni menetluse lühiülevaade

- 1 Kaebus puudutab riigihankedirektiivi alusel toimuvat riigihankemenetlust, mille algatasid piirkonnad hanketeatega, mis puudutab üheainsa ettevõtjaga neljaks aastaks sõlmitavat raamlepingut Põhja-Jüütimaa piirkonna jaoks, et osta sondikomplekte koduhooldusel viibivatele patsientidele ja asutustele. Mis puudutab Lõuna-Taani piirkonda, siis oli märgitud, et see piirkond osaleb üksnes „ühe valikuvõimalusena“.
- 2 Hanketeate punktis II.1.4 „Lühikirjeldus“ oli öeldud, et ei ole võimalik „teha pakkumust osale lepingust“ ja et pakkumus tuleb teha „lepingu kõigi rubriikide“ suhtes. Lisaks sellele oli välja toodud CPV põhikood ja kaks CPV lisakoodi (vt hanketeate punktid II.1.2 ja II.2.2). Hanketeate punkt II.1.5 „Eeldatav kogumaksumus või suurusjärk“ oli jäetud täitmata. Nii oli see ka punkti II.2.6 „Eeldatav maksumus või suurusjärk“ puhul ja hanketeade ei sisalda ka mujal teavet hanke eeldatava maksumuse või raamlepingu eeldatava maksumuse kohta seoses Põhja-Jüütimaa piirkonnaga ega raamlepingus sisalduva valikuvõimalusega seoses Lõuna-Taani piirkonnaga. Veelgi enam, hanketeates ei ole mingit teavet lepingu individuaalse ega kumulatiivse maksimaalse maksumuse kohta ega ka raamlepingu alusel osta plaanitavate kaupade eeldatava või maksimaalse koguse kohta. Punktis I.3 „Teabevahetus“ on muu hulgas öeldud, et hankedokumentid on viidatud Interneti-aadressil „tasuta, ilma piiranguteta ja täies ulatuses kättesaadavad“.
- 3 Nimetatud hankedokumentide lisa (lepingu lisa 2 – nõuete kirjeldus), mis oli koostatud taani keeles, sisaldab hankega seotud kaupade üksikasjalikku kirjeldust. Lisaks sellele oli tehnilise kirjelduse alguses öeldud, et eeldatavalt tarbitavad kogused on välja toodud lisa (lepingu lisa 3 – pakkumuste nimekiri). Selle kohta oli öeldud, et „välja toodud hinnangud ja eeldatavalt tarbitavad kogused peegeldavad üksnes hankijate ootusi hankega seotud lepinguga hõlmatud teenuste tarbimise suhtes. Seega ei kohustu hankijad raamlepingu alusel ostma teatud hulka teenuseid või teatud kogust kaupa. Teisisõnu võib tegelik tarbimine olla välja toodud hinnangust suurem või väiksem.“
- 4 Asjassepuutuva lepingu lisa 3 (pakkumuste nimekiri) koosnes 51 erineva kaubaartikliga tabelist. Igal real oli kaubaartikli kirjeldus ja eeldatav tarbimine aastas nii Põhja-Jüütimaa kui ka Lõuna-Taani piirkonna kohta ning kogutarbimine aastas mõlema piirkonna kohta kokku. Pakkujad pidid need tulbad täitma, esitades pakutava hinna baasühiku kohta, misjärel arvutati ja lisati vastavasse tulpa eeldatav tarbimine aastas Taani kroonides baasühiku kohta. Sellest lähtudes arvutati tabeli lõpus ka eeldatava tarbimise kogusumma aastas Taani kroonides.

- 5 Hankedokumentides sisaldus ka lepingu projekt, milles oli muu hulgas märgitud, et raamlepinguga ei panda ostjatele konkreetset, lõplikku kohustust osta konkreetseid koguseid kindal ajal, vaid pigem anda neile õigus aeg-ajalt konkreetse vajaduse tekkimisel osta raamlepingu alusel kaupa, ja et seega tuleb hankedokumentides (eespool viidatud lepingu lisad 2 ja 3) viidatud raamlepingus sisalduvaid tarbimisega seotud koguseid pidada hinnangulisteks, sest tegelik olukord võib tuua kaasa muutusi. Lisaks sellele oli seal öeldud, et mingil juhul ei ole tegemist ainuõigust andva raamlepinguga ja ostjatel on seega õigus osta riigihankenormide alusel sarnaseid tooteid teistelt tarnijatelt, sh alustada selliste toodete kohta eraldi pakkumismenetlust.
- 6 Hankemenetluse raames said piirkonnad kolm vastuvõetavat pakkumist, sh äriühingutelt Simonsen & Weel A/S ja Nutricia A/S. 9. augustil 2019 teatasid piirkonnad koos üksikasjalike põhjenduste esitamisega, et äriühingu Nutricia A/S pakkumus oli pakkumuste hindamise kriteeriumide (parim hinna-kvaliteedi suhe) ja sellega seotud alakriteeriumide kohaselt kõige soodsam pakkumus ja seega sõlmitakse leping äriühinguga Nutricia A/S.
- 7 Simonsen & Weel A/S esitas 19. augustil 2019 riigihangete vaidlustuskomisjonile kaebuse, millel ei ole peatavat toimet. Seejärel sõlmis Põhja-Jüütima piirkond raamlepingu eduka pakkuja Nutricia A/S-ga, kes astus piirkondade toetamiseks vaidlustusmenetlusse. Lõuna-Taani piirkond ei ole hankega seotud valikuvõimalust veel kasutanud.
- 8 Kuivõrd piirkonnad olid rikkunud Taani riigihankeõigust seeläbi, et ei olnud hanketeates esitanud hankega seotud raamlepingu alusel ostetavate kaupade eeldatavat kogust ega eeldatavat maksumust, väitis Simonsen & Weel A/S, et riigihangete vaidlustuskomisjon peaks tunnistama kehtetuks piirkondade otsuse sõlmida leping äriühinguga Nutricia A/S ja tuvastama sõlmitud lepingute tühisuse.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

Nõue esitada eeldatav maksumus ja/või kogus

- 9 **Simonsen & Weel A/S** väitis eelkõige, et piirkonnad rikkusid riigihankeseaduse § 56 ja § 128 lõiget 2 (vt hankedirektiivi artikkel 49) ning riigihankeseaduse §-s 2 sätestatud võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtet (vt hankedirektiivi artikkel 18) seeläbi, et ei esitanud hanketeates hankega seotud raamlepingu alusel toimuvate tarnete eeldatavat kogust ega eeldatavat maksumust. Sellega seoses viitas äriühing eelkõige sellele, et hankedirektiivi V lisa C osa punktis 7 on ette nähtud, et hanketeates tuleb esitada lühikirjeldus „ehitustööde olemuse ja ulatuse, asjade olemuse, koguse ja maksumuse, teenuste olemuse ja ulatuse“ kohta. Lisa punkti 10 alapunkt a ei kaldu sellest sättest kõrvale. 2004. aasta hankedirektiivi VII A lisa sõnastus sisaldas nii viidet raamlepingu eeldatavale kogumaksumusele kui ka raamlepingu alusel sõlmitud aluslepingute maksumusele. Kuigi see ei ole nii 2014. aasta hankedirektiivi punkti 10 alapunkti a puhul, ei ole selle puhul

tegemist muudatusega, vaid see on nii üksnes seetõttu, et nõue viidata kogumaksumusele tuleneb punktist 7. Hanketeate punkti II.1.4 viide tehnilise kirjelduse pakkumuste nimekirjale (lepingu lisa 3 – pakkumuste nimekiri) ja seega selles esitatud hinnangutele ei ole piisav, sest V lisa C osas nõutav teave tuleb esitada hanketeates. Asjaolu, et on olemas raamleping, aga mitte hankeleping, ei saa tuua kaasa erinevat tagajärge (vt Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-216/17, punkt 62).

- 10 **Piirkonnad** väitsid esmalt eelkõige seda, et puudub absoluutne nõue esitada hanketeates raamlepingu konkreetne ulatus või maksumus. Hankedirektiivi artikli 33 sõnastust („vajaduse korral“) tuleb seega mõista nii, et kavandatav kogus tuleb märkida üksnes siis, kui see on asjassepuutuv ja/või võimalik. Lisaks sellele on 2014. aasta hankedirektiivi V lisa C osas viide kogu perioodi teenuste eeldatavale kogumaksumusele välja jäetud (vt punkti 10 alapunkt a), mille põhjuseks on eeldatavasti soov suurendada paindlikkust ja võtta arvesse asjaolu, et raamlepinguid ei ole võimalik näiteks seoses koguste, maksumuse ja parameetritega täpselt määratleda. Sondikomplekte ei ole varem riigihankemenetluse abil ostetud ja kui piirkonnad oleks hanketeates esitanud eksitava või väära eeldatava maksumuse, oleks see kahjustanud konkurentsi. Raamlepingu ulatus (kogus, maksumus ja parameetrid) sõltub ravivajadustest. Maksimaalse maksumuse või ulatuse esitamine on seega seotud märkimisväärse ebakindlusega ja eeldatava maksumuse puhul tuleks seda vajaduse korral esitada olulise varuga.

Teiseks väitsid piirkonnad, et tehnilises kirjelduses (lepingu lisa 3 – pakkumuste nimekiri) oli välja toodud lepingu alusel eeldatavate ostude eeldatav tarbimine kummagi piirkonna kohta ja seega oli hankedirektiivi V lisa C osa punkti 10 alapunktis a sätestatud nõue täidetud. Lähtudes V lisa C osa punkti 7 sõnastusest, on hankijal kauba ostmisel põhimõtteliselt võimalik valida, kas kirjeldada hanketeates tarnete olemust ja kogust või olemust ja maksumust, kuivõrd tegemist ei ole kumulatiivse nõudega. Direktiivi V lisa C osa punkt 7 puudutab riigihanklepinguid üldiselt ega arvesta raamlepingute erijooni, sh nende konkreetset iseloomu, eesmärgi ja tausta. V lisa C osa punkti 10 alapunkt a kui *lex specialis* aga kirjeldab konkreetset teavet, mida hanketeade peab seoses raamlepingutega sisaldama, ja seetõttu peab see punkti 7 suhtes olema ülimuslik. Seda toetab ka hanketeade standardvorm, milles hanketeate punkti II.1.5 väli „Eeldatav kogumaksumus“ ja punkti II.2.6 väli „Eeldatav maksumus“ ei ole kohustuslikud ning võimaldavad üksnes viidata majanduslikule väärtusele ja mitte „ulatusele“ või „kogusele“ muudes mõõtühikutes.

Nõue määrata maksimaalne kogus ja/või maksumus

- 11 **Simonsen & Weel** väitis eelkõige, et kohtuotsuses C-216/17 otsustas Euroopa Kohus, et hankija, kes korraldab hankemenetluse raamlepingu sõlmimiseks, peab määrama selle alusel sõlmitavate lepingute esemeks oleva kauba maksimaalse maksumuse või maksimaalse koguse, ja see tingimus ei ole täidetud. Hankedokumentides olevad hinnangud üksikute sondikomplektide kohta ei vasta

sellele tingimusele, kuivõrd sõnaselgelt ei olnud tegemist siduva tingimusega. Euroopa Kohtu põhjendused on üldist laadi (vt muu hulgas kohtuotsuse C-216/17 punkt 61) ja on seega asjassepuutuvad ka riigihangete vaidlustuskomisjoni menetluses olevas juhtumis, olenemata asjaolust, et selle kohta tuleb otsus teha praegu kehtiva hankedirektiivi alusel ja juhtumite asjaolud ei ole sarnased. Jättes märkimata raamotsuse alusel hangitava kauba maksimaalse koguse või raamlepingu maksimaalse kogumaksumuse, saavad piirkonnad raamlepingut selle kestuse ajal piiramatult kasutada.

- 12 **Piirkonnad** väitsid eelkõige, et kohtuotsus C-216/17 puudutas 2004. aasta hankedirektiivi artikli 1 lõike 5 ja artikli 32 lõike 2 tõlgendamist ning et tulemust tuleks vaadelda esitatud nõuetest ja juhtumi konkreetsetest asjaoludest lähtudes. Selle kohtuotsuse ulatus on seega piiratud olukordadega, milles hankija esindab teisi ametiasutusi, kes ei ole otseselt asjassepuutuva raamlepingu pooled, käesoleval juhul see aga nii ei ole. Lisaks sellele tuleb selle kohtuotsuse ulatust pidada piiratuks 2004. aasta hankedirektiivi sõnastusega, mille artikli 9 lõige 9 kasutas raamlepingu maksumuse arvutamise seoses järgmist fraasi „raamlepingu [...] kehtivusaja jooksul ettenähtud kõigi lepingute maksimaalne eeldatav maksumus käibemaksuta“, samas kui 2014. aasta hankedirektiivi artikli 5 lõikes 5 on öeldud: „kõigi raamlepingu [...] kehtivusaja jooksul kavandatavate lepingute maksimaalne eeldatav maksumus käibemaksuta“. Selle kohtuotsuse kohaselt piisab sellest, kui teenuste kogumahtu mainitakse raamlepingus endas või mõnes muus avalikustatud dokumendis, nagu tehniline kirjeldus, ja seda tehes tagatakse läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtete täielik järgimine (vt kohtuotsuse punkt 68). Kui tehakse pakkumuse esitamise ettepanek raamlepingu sõlmimiseks, siis on otsustav, kas see on tehtud ka teisi hankijaid esindades (vt selle kohta kohtuotsus ja hankedirektiivi põhjendused 59–62). Nõuet esitada maksimaalne kogus (või maksimaalne maksumus), mida on kirjeldatud kohtuotsuse C-216/17 punktis 61, ei saa kohaldada juhtumitele, mis ei ole sarnased. Piirkonnad tegid pakkumuse esitamise ettepaneku mitteainuõigusliku ja mõlemapoolselt mittesiduva raamlepingu sõlmimiseks ja neil ei olnud pakkumuse esitamise ettepaneku tegemise ajal mingit teavet konkreetse ostunõude ulatuse või „üksikute lepingute“ hinnataseme kohta. Seega ei olnud piirkondadel võimalik anda raamlepingu eeldatava väärtuse kohta hinnangut, mis oleks olnud piisavalt põhjendatud, et vastata hanketeate punkti II.1.5 või II.2.6 nõuetele. Seega on hankedokumentides toodud piirkondade väited fikseeritud teenuste mahu kohta kooskõlas kohtuotsuse punktides 31, 61 ja 64 antud juhustega. Piirkondade märgitud ettenähtud kogused ei tähenda, et nad kasutaksid raamlepingut selle kehtivuse ajal piiramatult, sest kogused, mille nad märkisid tehnilises kirjelduses (lepingu lisa 3 – pakkumuste nimekiri), koos eduka pakkuja valimise ning tema hinnakujundusega annab eeldatava maksumuse lepingu kehtivuse ajal ja seega ka algse lepingu maksumuse, mis on hankedirektiivi artikli 72 kohaselt hilisemate muudatuste loomulikuks piiranguks.

Sanktsiooni tühisus

- 13 **Simonsen & Weel** väitis, et asjaolu, et piirkonnad jätsid raamlepingu maksumuse, koguse või ulatuse hanketeates märkimata ja et nad samal ajal jätsid hanketeates või muudes hankedokumentides märkimata maksimaalse koguse või maksimaalse maksumuse, tähendab seda, et Põhja-Jüütimaa piirkonna sõlmitud raamleping ei vasta avaldatud hanketeatele ja seega ei ole hankega seotud nõuded täidetud. Seetõttu tuleb sõlmitud raamleping tunnistada tühiseks.
- 14 **Piirkonnad** väitsid eelkõige, et asjaolu, et nad on sõlminud lepingu äriühinguga Nutricia A/S, ei kujuta endast olukorda, millega võib kaasneda „tühisus“, sest seda, kui jäetakse täitmata hanketeate mittekohustuslikud väljad „Eeldatav kogumaksumus“ punktis II.1.5 ja „Eeldatav maksumus“ punktis II.2.6, ei saa võrdsustada olukorraga, kus leping sõlmitakse ilma, et eelnevalt oleks avaldatud hanketeade. Lisaks sellele viitasid piirkonnad hanketeates pakkumuste nimekirjale, milles oli esitatud piirkondade eeldatav tarbimine aastas. Seega olid hankega seotud nõuded täidetud.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühikokkuvõte

- 15 Riigihangete vaidlustuskomisjon leidis, et eespool nimetatud Taani õigusaktide sätteid tuleb tema hinnangul tõlgendada kooskõlas hankedirektiivi ja õiguskaitsevahendite ülddirektiivi alussätetega, mille ülevõtmiseks nad on mõeldud. Riigihangete vaidlustuskomisjoni menetluses olev kaebus on selgelt ajendatud Euroopa Kohtu otsusest kohtuasjas C-216/17. See kohtuotsus puudutas aga väga erilist olukorda ning samuti viidati selles varasema hankedirektiivi sätetele. Seega saab väita, et Euroopa Kohtu vastust saab tõlgendada nii, et see on kindlalt kohaldatav üksnes lõppjärgelduses välja toodud erakordsete asjaolude korral. Sellegipoolest on mitmes punktis välja toodud menetluse ajal kehtinud õigusnormide üldine tõlgendus. Need õigusnormid on suurel määral muutmata kujul esindatud ka uues hankedirektiivis. Küll aga võivad isegi kõige väiksemad muudatused tuua kaasa küsimusi selle kohta, kas välja toodud tõlgendusi on võimalik kohaldada praegu kehtivatele normidele.
- 16 Samuti kahtleb riigihangete vaidlustuskomisjon selles, kas ja mis ulatuses on see – nagu nähtub kohtuotsuse C-216/17 punktides 57–69 – kohaldatav ka sellisele olukorrale nagu käesolev, kus mõlemad lepinguosalisel on ka raamlepingu algsed pooled ja üks kahest poolest osaleb vaid ühe valikuvõimalusena. Riigihangete vaidlustuskomisjoni kahtlused on eelkõige seotud punktis 60 esitatud väite ulatusega, nimelt sellega, et esitada tuleb ülempiir ja selle piiri saavutamise korral on see leping oma kehtivuse kaotanud (punkt 61). Muu hulgas tekitab see kahtluse, kas selline piir peab näitama nii raamlepingu alusel ostetavate kaupade maksimaalset kogust ja maksimaalset maksumust ja kas selline piir peab vajaduse korral olema kehtestatud „algusest peale“ ja seega märgitud juba hanketeates (ning on seetõttu identne eeldatava maksumusega) ja/või hankedokumentides (vt selle kohta kohtuotsuse punkt 66, samas kui punktid 68 ja 69 näivad lähtuvat eeldusest, et piisab, kui ülempiir on esmalt paika pandud raamlepingus endas ja seega hankemenetluse lõpus (vt küsimus 2)).

- 17 Esitatud küsimuste analüüsimisel võib tekkida küsimus ka selle kohta, kas hanketeate tingimuste rikkumine, mis tuleb järgnevalt kindlaks teha, kuulub õiguskaitsevahendite ülddirektiivi artikli 2d kohaldamisalasse, sest lepingu sõlmimine sellel alusel tuleb võrdsustada olukorraga, kus ostu puudutavat hanketeadet ei ole avaldatud ja seega on olemas alus, et pidada lepingut tühiseks (vt küsimus 3).
- 18 Eelnevast tulenevalt ja arvestades poolte väiteid, leiab riigihangete vaidlustuskomisjon, et nende küsimustega tekivad sellised kahtlused, et ta on otsustanud menetluse peatada ja esitada küsimused eelotsuse tegemiseks Euroopa Liidu Kohtule.

TÖÖDOKUMENT